

diskusi po polední přestávce!

červen 68

Výtisk čís 6

Téze k posouzení činnosti stranické organizace rozvědky
v souvislosti s přípravou na mimořádný XIV. sjezd strany

ZO KSČ na rozvědce projednají na svých členských schůzích
od 10. do 23. června 1968 :

a) Návrhy podkladů pro mimořádný XIV. sjezd strany

- Rezoluci o současné situaci a dalším postupu strany
(RP 2.6.1968)
- Usnesení ÚV KSČ k přípravě mimořádného XIV. sjezdu
(RP 3.6.1968)
- Provolání ÚV KSČ k členům strany a všemu lidu
(RP 2.6.1968)
- Usnesení ÚV KSČ k státoprávnímu uspořádání
(RP 3.6.1968)

b) Současná politická situace na rozvědce - postup stran.
organizace při dalším rozvíjení obrodného procesu,
rozpracování a prosazování AP strany

c) Volba delegátů na mimořádnou konferenci.

(klíč. k obk z)
HV
Z

Závěr jednání ZO KSČ by měl stanovit podíl na přípravách sjezdu v rámci stranické organizace rozvědky při zpracování politiky strany, stanov i v kádrové přípravě. Specifickou pozornost by měly ZO KSČ věnovat posouzení politické situace na rozvědce a plnění usnesení konference CÚV ze dne 14.3.1968.

Téze k posouzení politické situace na rozvědce :

K posouzení současného stavu politické situace na rozvědce je účelné zhodnotit celkovou stranickou činnost od zasedání lednového pléna ÚV KSČ.

1/ ZO KSČ na rozvědce v různé politické intenzitě chápaly význam lednového pléna ÚV KSČ pro zásadní demokratizační a obrodnou změnu politiky strany; kladná i projevená podpora nových progresivních nápadů ve straně a s tím spojená i podpora obrody samotné strany neměla ještě všeobecně

charakter v ZO KSC. Tomuto stavu odpovídá i průběh VCS základních organizací v lednu: CUV rozvědky a hlavně 8. oddělení ÚV KSC se nestaly kladným faktorem potřebné myšlenkové a názorové obrody v rámci rozvědky.

- 2/ Údobí únor - březen 1968 kulminované výroční konferencí CUV zaznamenalo zvýšenou aktivitu ZO KSC a CUV. Usnesení VK CUV bylo kladným vyjádřením podpory obrodných změn ve straně i v celé společnosti. Sama konference dala myšlenky a podklad pro přehodnocení metod a stylu stranické práce na rozvědku, včetně práce sekretariátu CUV. Byla projevována kritika dosavadní stranické činnosti a mnohých prvků jejího byrokraticko - administrativního řízení a provádění.

Konference vyjádřila jasně i nespokojenost a neschvalu s deformační řízení a kontroly složky vedením MV a I. tajemníkem ÚV KSC. Projevila názor, založený na dlouhodobé zkušenosti, že je třeba, aby příslušná stranická a vládní místa přihlížela při objektivním posuzování jejího postavení a činnosti k určité specifické náplni její práce a řešila zařazení rozvědky z hlediska demokratického a moderního pojetí vládní exekutivy.

Konference postavila před komunisty - pracovníky rozvědky prioritní úkoly - zajišťování kvalitní průběžné operativní činnosti a informační produkce složky, dát podněty ke koncepčnímu zpracování dokumentace k objektivnímu posouzení společenského postavení úlohy a úkolů rozvědky. Zvýšenou pozornost konference také věnovala kádrové - výchovným otázkám, národnostnímu složení pracovníků a sociální problematice.

V závěru postavila a počátkem zajišťovacího jednání se se DUBČEKEM, jako potřebného iniciativního kroku k reálným nezbytným změnám v postavení a činnosti rozvědky.

- 3/ Jednání konference indikovalo i některé problémy, které se prohloubeně projeví na stranické práci v následujícím období; Z nich uvádíme:

- nedocení složitosti mezinárodní politické situace a stavu v komunistickém hnutí celkově (Budapeštská porada kom. stran, které svým vývojem ovlivňují průběh i tempo obrodného procesu ve straně, v celé společnosti; nepřímo pak je k nim přihlíženo i při řešení situace v orgánech státní moci;
- nepostihnutí rozsahu dynamického pohybu v naší společnosti, který svým živelným projevem přinesl k aktuálnímu řešení mnohé otázky minulosti ve všech sférách společenské činnosti;
- kritika chyb minulosti byla v některých případech posuzována jednostranně, zejména v prostředcích masové informace. Při vytváření veřejného mínění proti porušování zákonnosti a morálky některými pracovníky MV, působila svým dopadem i na pracovní operativní sféru rozvědky;
- zvýšená náročnost na práci strany jako celku - kdy vedle nároku na potřebnou názorovou jednotu a akceschopnost se projevil i nedostatek polit. zvládnutí všech problémů vedením strany. Politické aktuální problémy převažily otázky systematické změny starého způsobu řízení nahražováním novým schopným mechanismem jak v rámci strany, tak ve vládních orgánech státní moci;
- reálné chápání toho faktu, že provedení strany a pro stranu jako celek nebylo a není jednoduché promyšlet a zorientovat se v nových podmínkách stranické práce na všech úsecích politického a státního života. Nebylo lehké vytyčit nové koncepce stranické práce (AP strany - dubnové plénum ÚV KSČ) a paralelně s tím je i realizovat (květnové zasedání ÚV KSČ);
- nedocení stavu politické neinformovanosti a neznalosti vedoucimi činiteli strany a vládních orgánů k problematice rozvědky, neexistence informačního systému, který by na veřejnosti pomáhal nevodit stav uznání a spolupráce s naší složkou.

* 1 nepřipravenost na bezvýchodnou
rozvedbu v reakci na své problémy
na veřejnosti (komplety se komunističtí
rozvedbu, neinformovanost atd.)

Tyto a nové další faktory je potřebné brát v úvahu při našem subjektivním posouzení celé sféry objektivních prvků, které měly a mají vliv na politické, společenské a pracovní perspektivy rozvědky.

Konference věnovala menší pozornost kritickému pohledu na vnitřní situaci v samotné rozvědce. Učinila prvé kroky k objektivnímu posouzení činnosti stranické organizace, neučinila však totéž ke kritickému zhodnocení celkového deformačního vývoje rozvědky jako složky MV a s tím spojeného myšlení.

Konference nezhodnotila dostatečně i to, že v orgánu státní moci jako je naše složka je potřebné zajistit vedle politické informovanosti i dostatečný prostor pro názorové střety a výměnu názorů. Ukazuje se, že slova uznání nové politiky strany neznamenaají ještě automatické vnitřní překonávání starých názorů při posuzování společenského vývoje v naší společnosti.

Období činnosti stranické organizace od VK ČUV :

- Výroční konference ČUV dala urč. podklad pro oživení činnosti stranického orgánu rozvědky ustavením nových pracovníků do ČUV. Tato kádrová obměna stranických funkcionářů byla správná, i když ještě automaticky nezajišťuje kvalitativní zvrát v práci ČUV.
- Celouřvarový výbor, stanovený výroční konferencí započal svou činnost s přihlédnutím k následujícím hlediskům stranické práce; prohloubit a realizovat smysl a ducha VK ČUV do stranické práce celé rozvědky i realizovat ve stranické práci ten obsah a formy činnosti, které odpovídají stavu a tempu obrodného procesu; prosadit organizování stranické práce proti jejímu živelnému projevu; pracovat živě se ZO a jejich problémy; soustředit se na názorové sjednocování komunistů - pracovníků rozvědky k nové politice strany, k řešení přiběžných koncepčních otázek a kádrově sociálních otázek v pracovní sféře rozvědky; podle potřeby a účelnosti se podílet po stranické linii na jednáních k perspektivě rozvědky.

Handwritten notes:
k objektivnímu posouzení
rozvědky
a s tím spojeného myšlení
neznamenaají ještě automatické vnitřní překonávání starých názorů při posuzování společenského vývoje v naší společnosti

Z těchto obecných hledisek vycházely CÚV a základní organizace od dubna při realizování usnesení VK CÚV (plány činnosti CÚV a ZO)

Politická opatření :

- Průběžné zajišťování informovanosti členů strany k vnitropolitickému a vnitrostranickému dění (aktivy stranických a služebních funkcionářů, besedy k AP strany, zajišťování informace pro pracovníky rezidentur). Nedostatek se projevil v časovém rozmezí podávání informací a v neexistenci fungujícího systému stranické informace CÚV.
- Snaha CÚV reagovat na politické názory pracovníků rozvědky a překonávat určitou nervozitu v jejich názorech, myšlení a projevu. Názorové střety jsou přirozeným jevem, je však důležité sledovat, jak a kam se pohybuje myšlení komunistů na složce. CÚV nepřehlížel ten aspekt, že stranická organizace v důležitých otázkách zůstala poplatná mnohým starým názorům, že ještě setrvává určitá stará setrvačnost v myšlení komunistů na rozvědce. Stranická organizace ještě neprosadila u členů takovou mobilizaci myšlenek a názorů, aby každý u sebe začal prakticky realizovat nároky na novou kvalitu rozvědné práce a její organizace.
- Stranická organizace jako celek a každý člen v různém stupni, zůstávají poplatní staré doktríně myšlení a stranické ideové výchovy. Změnit tento stav není jednoduché a jsme teprve v počátcích jejího provádění. Kladem stranické organizace však zůstává strážlivé a uvážené posuzování různých vnitropolitických a vnitrostranických otázek a zatím stálý projev neutechající koncepční aktivity i plnění průběžných úkolů.
- Jen postupně prosazujeme do života nový systém a pojetí stranické práce, zejména zvýšení samostatnosti a akceschopnosti ZO a prosazení ve vztahu CÚV k ZO KSČ hlavně i konsultační a poradní charakter v základních politických otázkách stranické činnosti.

ne uváželi
= kvadracek se
a povýšit se
a k tomu

- Ztížená konsolidace aparátu MV a jeho jen malá demokratizace má i politický dopad na samotnou rozvědku. Politicky jsme podceňovali deformační setrvačnost řídicích složek tohoto aparátu státní moci, deformační systém jeho řízení a zdiskreditování některých vedoucích pracovníků před veřejností. Jejich setrváním ve funkcích se zkomplikovala ta možnost, aby se MV stal účinným pomocníkem při realizaci nového pojetí mocenského mechanismu státu. Stranická organizace nedocenila vliv těchto faktů na politickém řešení konsolidace bezpečnostního aparátu státu jako celku a tím i na řešení problémů samotné rozvědky. V té souvislosti je třeba i posoudit míru potřebné spolupráce se stranickými orgány na centrále MV v současnosti.

- Politické řízení naší stranické organizace ze strany vyšších volených orgánů prostřednictvím 8. oddělení ÚV KSČ je stále nedostačující a bez potřebné koncepce. Mechanismus bývalého 8. oddělení je nefungující, nové pojetí činnosti je zatím nere realizováno; stávající kontakty (ss. PROCHÁZKA, VEČERA, KRÁLÍK) jsou individuální. Tento stav disfunkce stranického aparátu ÚV i celková nevyjasněnost koncepce činnosti některých úseků vládní exekutivy má určitý podíl i na tom, že ~~aktivita~~ komunistů rozvědky ~~zůstává~~ ~~dosahování~~ ~~objektivního~~ ~~posouzení~~ problematiky rozvědky vyššími stranickými a vládními činiteli zůstává většinou monologem ze strany rozvědky.

- Zatím nebylo provedeno politické objektivní zhodnocení minulé i současné práce rozvědky a přístup k této práci ze strany funkčních orgánů složky. Chceme-li splnit usnesení VK ČUV a realizovat nové pojetí organizace a činnosti rozvědky, nelze se tomuto zhodnocení vyhýbat, včetně praktických závěrů z něho vyplývajících. Je třeba posoudit, jak komunisté ve vedení rozvědky změnili a mění v současné době chod starého direktivního způsobu řízení a jak realizují pružné řízení rozvědky, včetně i příprav na potřebné strukturální změny organizace.

(vedení rozvědky, funkční orgány složky, dosahování objektivního posouzení problematiky rozvědky)

- Poměrně pomalu probíhá proces rehabilitace bývalých pracovníků rozvědky, jde jak o případy stranické rehabilitace (odpovědnost KRK), tak i o případy služebního charakteru. Informace základním organizacím bude CÚV podána co nejdříve. Zároveň s tímto opatřením je potřebné řešit i ty případy, kde šlo o nezákonnou činnost v minulosti u těch pracovníků, kteří dnes pracují na rozvědce. Politicky i prakticky jde o citlivé personální a lidské otázky, které je nutno urychleně, ale i uvážene řešit.

Organizačně :

-CÚV započal svou práci v březnu za situace, kdy převládala živelnost vnitropolitického života ve státě celkově a kdy se to projevilo i ve stranické práci rozvědky, hlavně tlakem ZO KSČ na zajištění průběžné informovanosti členů a řešení problematiky rozvědky navenek mnohdy bez reálného zvážení všech aspektů dané situace.

Až po současnost není v CÚV ten stav, aby převládala harmonická, systematická koncepce práce. Politický vývoj situace to zatím nedovoluje. CÚV zatím zpracoval plán své činnosti na období 6ti měsíců, přistoupil k vytvoření základního solidního systému stranické práce (činnost komisí CÚV - zpracování závěrů výroční konference CÚV, kádrový pořádek a kádrově výchovná práce, jednací řád, vztah CÚV k ZO, ideologická činnost a pod.), přistoupil k obměně pracovníků sekretariátu CÚV, ke ztvárnění návrhu na HV KSČ na rozvědce a pod.

Výsledky této práce CÚV není možné ještě hodnotit, je k tomu zatím krátká doba. Co nutno hodnotit je přístup CÚV k řešení těchto otázek, hlavně zda byl a je schopen ostihnout priority stranické práce, s přehledem reagovat na vst. ZO KSČ k vytyčení a řešení těch otázek, které jsou středem zájmu stranické organizace rozvědky. Názory na tuto otázku jsou v ZO KSČ rozdílné a je proto nutné vyjádřit jejich jasná stanoviska, která budou pomocí a orientací v další práci členů předsednictva, pléna i sekretariátu CÚV.

Celoútvárový výbor není neživým symbolem, jde o 27' komunistů, jejichž účast na stranické práci v ZO by měla být znát jak ve vzájemné výměně zkušeností z práce CÚV a ZO, tak při realizaci úkolů CÚV a zákl. organizací.

Vývoj posledních dnů změnil určitým způsobem názory a závěry k postavení rozvědky a VK CÚV v březnu-. Realita politického života v naší společnosti a snaha vedení strany zajistit další rozvoj obrodného procesu ve státě, ~~postihly nepopulární~~ služební vedení rozvědky a s tím spojené aktivity stranické organizace na řešení společenského samostatného postavení a úkolů rozvědky ve vládní exekutivě.

Nelze přistupovat k této otázce jinak, než jako k realitě, i když to pokládáme za vynucený kompromis, daný současnou politickou situací. ~~Naše stanovisko~~ vyjádřilo služební

vedení i stranický orgán rozvědky vedoucím státním a stranickým činitelem především v přímé reakci na neoficiální zjištění přípravy zákona na zřízení Ústřední zpravodajské služby v ČSSR dne 31.5.1968. Tento postup pokládá CÚV na správný a hodný úrovně stranické discipliny a rozvážnosti komunistů na rozvědce.

Tato situace nic nemění na faktu, že komunisté na rozvědce se musí nadále snažit o to, aby byla:

- a) zajišť^P na akceschopnost složky právně, legalizačně i v konkrétní operativní činnosti.
- b) provedeno zmodernizování organizace a činnosti rozvědky na základě koncepčních materiálů k současné problémové analýze čs. rozvědky a AP složky a řešení všech otázek, které s tím jsou spojeny (kádrové sociální opatření, změny struktury, některých metod práce, apod.)
- c) po stranické linii zajišťovat dobrou úroveň politické práce CÚV a ZO KSC, aby stranické organizace rozvědky byla skutečnou oporou strany při probíjování a realizaci obrodného procesu ve straně a společnosti, věnovat pozornost potřebné úrovně všem otázkám, které jsou živé a potřebné řešení v naší stranické organizaci.

* ale i těch na rozvědce jímů loge
ne jejich jednotlivých prací Hela
v přístupu ZO KSC

To jsou základní úkoly stanovené výroční konferencí CÚV a jejich realizace zůstává platná pro všechny členy naší stranické organizace.

Téze nehodnotí stav politické práce v jednotlivých ZO KSČ. Celkové posouzení politické situace na rozvědce je obecným měřítkem i pro práci ZO KSČ.

Nutno ocenit aktivitu téměř všech ZO KSČ po VK CÚV. Až po současnost zůstávají aktivním činitelem v práci a životě komunistů na rozvědce. Je třeba uchovat tuto iniciativu i perspektivně. Nej důležitější pro současnost je přerod v myšlení a činnosti každého z nás, pochopit a aktivně se podílet na obrodě celé naší socialistické společnosti a rozhodně s patřičnou uvážeností řešit i stranický přístup k problémům rozvědky.

CÚV je toho názoru, že je v silách komunistů na rozvědce, aby zajistili dané jim úkoly vládou i řešili na potřebné úrovni ty otázky, které jsou naznačeny v podkladových tézích.

Závěrem nutno vyjádřit i ocenění kladného přístupu pracovníků mnohých rezidentur ke zvýšenému plnění služebních úkolů i jejich aktivitu ke koncepčnímu řešení perspektivy rozvědky.